

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. Prenumeratia se face în Sibiul la expediția foieșii; pe afară la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumerării pentru Sibiul este pe anu 7. fl. v. a. și pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

N° 2. ANUL XI.

Sabiu 6. Ianuarie 1863.

tru provinciale din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și terii străine pe anu 12 fl. pe $\frac{1}{2}$ anu 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doa ora cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. și pentru a treia repetare cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Sabiu 3. Ianuarie. Dintr-o epistolă privată din Brașov am intielesu cu placere, ca comitetul administrativ al fondurilor scolare jugaiane, în contielegere cu Eforia scolară cumpără nesce case frumosе în piatiul Brasioului pentru Gimnaziu. —

Cu asemenea placere și bucuria intieleseram mai departe: Ca în scaunul Mercuriei mai în tōte comunele se realiză portiunea canonica pentru Preotimea nostra, într'unu chipu catu se pote mai favoritoriu, hotarenduse adeca pentru unu Parochu dela 400 f. – pana la 800 f. v. a. din cassele comunale. Noi sî pana vomu afla ceva mai deaprope despre lucrul acestu-a, nu potem din destulu laudă activitatea și zelulu celu mare, precum și simtiulu de egală indreptătire alu D. Jude regescu I. Macelariu și alu Oficiulatului intregu respectivu, prin a caror'a mediulocire credem ca se aduse lucrul acestu-a importantu la indeplinire, spre multumirea Preotimei, precum și a aduce multumire Comunelor respective, pentru a loru buna vointia. Aceasta faptă este unu documentu destulu de puternicu pentru aceea, ce s'au mai disu in acestu dñuariu: ca unde este vointia, acolo este și putintia!

Sabiu 4. Ianuarie. Dupa cum ceteru in unele diare vieneze, o deputatiune constatatōre din mai multi magnati magiari, petrece in Vien'a de mai multe dile in caus'a drumului de feru transilvaneanu. E cunoscutu, ca in privinti'a acestuia esista doue proiecte; unul pentru line'a de feru Aradu-Sibiu-Turnu-rosiu, celalatu pentru line'a de feru Oradea mare - Clusiu - Brasovu. Deputatiunea, despre care e vorba, in fruntea careia este contele Georgiu Karoly, din motive „private si politice“ opereaza pentru realizarea liniei de feru Oradea mare-Clusiu, si in obiectulu acesta dupa „Pressa“ aceeasi a si avutu audientia la Imperatulu in 8 Ianuarie c. n. Maiestatea Sa, dupa cum se scrie, si-a esprimatu deputatiunei dorint'a Sa de a vedea realizata intreprinderea aceasta, iara in catu pentru garanti'a de interes, ce se cere din partea Statului, a promisu că va dă lucrul spre pertractare consiliului ministerialu. Dupa audiint'a avuta la Maies. Sa Imperatulu s'a dusu deputatiunea la amenduoi cancelarii, la alu Ungariei si alu Transilvaniei, spre a-si areta multiemirea sa si spre ai rugă că sa sprijineasca si de aci inainte caus'a aceast'a. Conte Forgach a dimisu deputatiunea de la sine cu cele mai mari sperantie, precandu Cancelariulu Transilvaniei Conte Nadasdi a accentuatu cu deosebire dificultățile, ce stau in cale intreprinderei acesteia, adaugendu ca si pentru rugarea aceasta speciala a deputatiunei anca aru fi favoritoriu că sa se completeze odata senatulu imperialu, seu celu puçinu sa fia representata in acel'a si Transilvani'a. La aceasta sa fi respunsu deputatiunea, ca Mai. Sa Imperatulu, dupa cumu se spereaza, va afila mediulocē, prin care sa se delature si dificultatea aceasta. Sear'a a datu Cancelariulu Ungariei, in onorea deputatiunei unu diner stralucit, la carea a luat parte mai multe notabilitati; Conte Nadasdi insa nu a fostu intre ospetii.

Astazi in 5 Ian. c. v. si-au inceputu Universitatea sasească earasi siedintiele. Despre care in numerii viitori.

„Lloydului Pestanu“ se scrie d'in Vien'a: „ea congresulu nationalu alu Romanilor din Transilvani'u, initiatu de Episcopulu Baronu de S i a g u n a, nu preocupa pulsul a tentiunea partitelor politice in Transilvani'a. Positiunea partitelor satia cu congresulu este cunoscuta. Dar' nu totu a-

sia de cunoscutu va fi, adauge mai departe corespondintele numitei foi, acea jurstare, ca gubernulu reg. trans. din Clusiu a si luat la pertractatiune petitiunea pentru tienerea congresului si a decisu imprivint'a aceast'a. Decisiunea suna, că se se conceda congresulu romanescu, si petitiinea dimpreuna cu aceasta opinione si propunere sa se asterna regesce cancelarii aulice a Transilvaniei. Aceast'a va avea a decide finaliter. Se dice, ca congresulu romanu se va tiené in Februariu a. c., firesee deca va fi concesu.

„Sürgöny“ aduce in contr'a articulilor publicati de curendu in „Telegraful român“ in urm'a fajmei, ce s'a respanditudo despre stramuratare a D. Administratratoru alu Comitatului Crasiului T. Serbu, urmatoriulu articulu:

„Telegraful Romanu“ isi ia ansa din fajm'a imprastiată despre transpunerea administratorului Comitatului Crasiului, Dom. Teodoru Serbu, in Comitatulu Aradului, si inlocuirea postului aceluia prin Dlu de Makay, a se descarcă in tonu inversiunatu asupra regimului presentu alu Ungariei, si alu pîr'i pentru nerespectarea drepturilor apromise nationalitatilor din partea locurilor mai inalte.

Articolulu „Telegr. Rom“ se baseaza pre altu-feliu de idei false, incatul acel'a abia merita vreunu responsu, deoarece fiacine, avendu vointia buna spre aceea, de sine aru si in stare sa emendeze astu-feliu de idei false in urm'a evenimentelor chiare. Intr'aceea lucrulu, despre carele e vorba aici, este de natura cu multu mai serioasa, decatul că sa nu ne esprimamai in detaliu spre luminarea si liniscirea sprietelor, cari usioru se ducu pre calea ratacita.

Mai intaiu foi'a romana, candu se tanguesce, ca in urm'a transpunerei Dlu Teodoru Serbu s'aru pune in postulu supremu din comitatulu Crasiului unu unguru, care imprejurare aru taiá dreptu in Pré-inaltulu biletu de mana din 20 Octomvre 1860 indreptatuo catra Cancelariulu de curte Vay, purcede dintr'o dupla eróre.

Pomenitulu pré-inaltu biletu de mana, prin aceea ca introduce de nou limb'a magarear de limba oficioasa „la tōte dirigatoriile administrative si judiciale“ nu renduiesce, că in privinti'a denumirei barbatilor administratori de comitat, sa fia hotarită majoritatea limbistica a Comitatulu, ci renduiesce: că comunele cetatienești si satesc in afacerile bisericesti si scolare sa-si pote alege liberu limb'a oficioasa; mai departe ca „functionarii judiciali si politici totu feliul de ordinacjuni si porunci, cari suntu indreptate nemidilociu catra comune, sa le concipeze in limb'a aceea, care va fi limba oficioasa pentru afacerile fiecarei comune.“

Incatu asia-dara acelu préinaltu biletu se poate reduce la privinti'a, ce este de a se luă la respectivele nationalitati, candu se alegu amplioati de comitat, aceea vine de a se intielege numai despre amplioatii, ce stau in nemidilociu atingere cu poporulu, nu insa despre siefii comitatelor.

Noi nu vremu sa ne slobozim la o polemica teoretica, nu vremu sa deslusim, catu de marginita e acea privire a administrarei statului, carea vrea sa se ocupe insemnantele, asea dicendu posturile de duci a le administratiunei si a le regimului, cu deosebire din privinti'a nationalitate, deoarece in privinti'a aceast'a, ea in ori ce statu organizat, numai chiamarea mai inalta si capacitatea pota sa decida: insa noi remanemu la intemplarea factica.

In privintia această insă totă purtarea Guvernului arată că elu la alegerile sale, ceteris paribus, totu deuna au învrednicită de atențunea să și privintia națională. Însă înprejurarea în sine, ca cineva se tiene de naționalitatea română său altă naționalitate, nu da nici o pretensiune de preferință înaintea celor mai calificați.

Asia, incatul privescă la comitetii suprême, demnitatea această are de condiție pentru respectivul afară de o cultură mare încă bogăția însemnată, amicitii și influența socială, și prelunga aceea se cere, că respectivul să cunoască limbă națională a ținutului, daru daca elu român sau unguru, aceea pentru regim ne poate fi normativu.

De altumintrea și pucinu disu, însă trebuie să se numească unu ce curiosu, ca în privintia această aceia arată a fi mai simbitori, carii candu primesc vreunul dintre connationalii loru yre unu postu, - lu calumniază și lu inferează de renegatu și magearomanu.

Este mai departe o mare gresială - nu vremu să întrebuiam o expresiune mai aspră - pentru aceea, că înaltul rescript din 23 Iuliu nu s'a publicat prin diregatorii - de a scrie această intrigilorungurilor și de a acuza guvernului, ca ignorează intențiunile pre înalte.

Rescriptul din 23 Iuliu nu este o publicație, ci o poruncă indreptată catre diregatorii; acelă este ună din cele ordinaciuni, care nu suntu obicinuite a se aduce la cunoștința publică, pentru că scopul loru este numai de a dă o indreptare diregatorielor și de a servi pentru amplioati de normă. Aceasta e și adăra curatul unu obiectu internu alu oficiului. În intemplarea, despre carea ne este vorbă însă, au fostu de a se pastră descrisulu caracteru alu ordinaciunii cu atata mai vertosu, ca publicarea aceleia n'a avutu nici unu scopu, și s'aru fi pututu întrebuită celu multu că o agitație; aceea aru fi servită ca provocare de a sprijini astfelii de pretensiuni, ce n'au temeu nici în ordinaciunile mai înalte, nici în legile acelea, din care purcedu acestea; și în privintia realizarei ei nu esista nici o posibilitate.

Candu noi prin cele disu credem ca amu redusul la mesură cuviințioasa plansorile și acuzațiunile foilor romanesci și amu demonstrat că aceleia n'au temeu, vremu totusi întraceea - spre a linisci pre viitoru pretensiuni drepte - a nu lasă nepomenita împrejurarea aceea, că nasuintă înaltului Guvern e indreptata intracolo: de a regulă definitivu aceasta afacere, incatul aternă dela elu, și romanii potu fi incredintati, că aceasta se va intemplă întrunu modu nepartinitoriu, dreptu, și carea va avea în privire numai binele comunu."

Din Vienă se scriu „Lloydului pestanu” sub 8 Ian. c. n. următoarele: Scirea adusa de multu în fătă D. Tale, cumea baronul de Friedensfels va esă din ministeriu dela conduceră afacerilor presei, și va fi aplicat la afacerile transilvanene, se adeveresce. Stramutarea personală însă nu se vede a avea vreo însemnatate principiale în nici o direcție. Stramutarea s'a facutu din trebuintă de a mai întări personalul r. cancelarii aulice transilvanene. Întru adeveru, pana acum sunt la aceea numai patru consiliari aulici. Consiliarii de viață magiara, Kabos și Horváth, anume pentru afaceri magiare; consiliariu de curte romanu Moldovanu, pentru afacerile Romanilor, în fine baronul Reichenstein de origine sas, cu sféra de lucrare de o deosebită influență. Afara de acestia se mai ia într' ajutoriu la lucruri mai însemnante și consiliarul de tribunal de tiara Meister, ce e în disponibilitate. Poterile acestea sunt prea impovărate cu lucrurile, ce se îmbulzescu unele pe altele, și o înmulțire a celor era forte de lipsă. Acelea capata acum o înmulțire prin D. Friedensfels, sasul transilvaneanu, carea va întări nesimilitu direcțiunea politica, ce a luat r. cancelaria aulica. Aceasta e pôle parte cea mai considerabila a stramutării acesteia personale. D. Friedensfels a asistat și astăzi la o siedință gremială a r. Carcelarii aulice. Despre aceea, ca cine va urmă Domnului baronu Friedensfels în postulu seu avutu că conducatorul alu presei ministeriale, nu se aude încă nimică pozitivu. Mai candă se dicea că-i va urmă D. Lakenbacher.

Sighișoara 1 Ianuarie 1863 c. n.

Diu'a de adi ne aduse o însemnată bucurie pe ne acceptate; cu prilejul unei casatorii furam norociști a ne bucură de prezentia Domnului Protosingelu N. Popea, carele sosindu erne-an cercetatu scolă, și adi au celebrat S. Lit. cu am. Pa-

rochi de aici, tinându poporului o cuventare potrivita patrundiatore, care de s'ar templă mai desu, osele cele reci din campulu lui Ezechielu în privintia scolii ar capăta Duchu de viață. Diu'a de adi a anului nou pentru Sighișoreni întruit binecuventata va fi multu timpu ne uitatata.

Bocca 7. Ianuarie c. n. 1863.

(Incheiere din Nr. trecutu).

Premiindu această voimă mai departe a atinge și împrejurarea aceea: că noi asiă intielegem pre Gratiosulu Rescriptu Imperatescu din 27 Decembrie 1860., carele Maiestatea S'a pré-induratulu nostru Imperatu pr'in nemarginită gracia, și parinte ască ingrijire, cu intenție chiara, de a resipi temerea fundată a creditosloru romani banatieni, la ocazia incorporarei Banatului cu Ungaria, a binevoitu a dă în favorulu acestoră, ponendu dreptu condiție de încorporare; că pentru assecurarea naționalitatii și a limbii, acolo unde romanii locuesc desu la olalta, se se aplice diregatori apti, numai de naționalitate romana, - și acestu pré-gratios Rescriptu a fostu basă adeverata, motivul realu de capetenia, pre care suspinsulu Comitetu Comitatensu s'a radămatu la aducerea decisiunei, pr'in carea s'a pronuntat, și s'a introdusu limbă romana de limbă oficioasa în Comitatul.

Pr'in aptitudinea la oficianti nu se poate rationalmente intielege altă, decatul cuaificatiunea juristică pentru amloati judecători, și cea politica pentru oficianti politicesci, fară neci o reflesire la limbă magiara, intielegenduse de se-ne cea romana, - pentru că numai asiă potu fi oficiantii romani deplinu în stare, de azi conservă, și aperă interesele sale naționale și limbistice, respicate de Maiestatea S'a în pré-gratiosulu seu Rescriptu.

Daca la Oficiantii romani necondiționat s'aru fi cerutu sciindă deplina a limbii magiare. că acelei oficiose și pe acolo, unde romanii locuesc desu la-o-lalta, atunci mentionatul Rescriptu n'ar contine neci o concesiune pentru romani, prin urmare neci cea mai mica garantie pentru securitatea naționalitatii, și a limbii romane, și asiă n'ar ave neci o valoare, neci o ponderositate, dar' neci unu intielesu n'ar ave; - după ce în vigorela limbii magiare, că acelei oficiose, toti altii de ori-ce naționalitate, - avendu altmîntre și insusirile pentru oficiu, - se aplice fară neci o pedica, - și asiă devenindu oficiurile în manele neromanioru, caușa naționalitatii și a limbii romane nu ca n'ar fi neci de catu asigurata, da aru fi cu totulu pericolită, - ce inse pe langa tota intorlocarea, și cea mai curajoasa sucuri, și resucire, onestu, și rationalmente nu se poate deduce; pr'in urmare necesitatea, și consecintă logica neconstrigne se recunoscemu: că romanii au fostu în dreptulu loru deplinu, candu au decisu și introdusu limbă romana de limbă oficioase în Comitatul.

De limbă această oficioasa s'a servită Comitatulu Cărasiu neintreruptu pana la venirea Comisariului regescu, pr'in acarui apriata demandatine apoi s'a delaturat, și în locu s'a introdusu cea magiara.

Oare potulu-sau legalmine delatură limbă romana, decretata de oficioasa, și introdusa în Comitatul pe basă pre-gratiosului Rescriptu Imperatescu? Pe langa toată pusenea straordinaria de atunci, și de facă suntemu constrinsă a responde, cu totă sinceritate și devotiuinea, că nu! și prin urmare trebuie se recunoscemu, că delaturarea ei s'a facutu în poterea împregiurărilor straordinari, cu vetemarea Rescriptu lui Imperatescu din 27. Decembrie 1860. în contră dreptul nostru garanțat, și a apriatei vointe a Maiestatii S'ale, pré-induratului nostru Imperatoriu, - fiindu ca după dissolvarea Dielei din Pestă, Inaltul Guvern a fostu chiamat de Maiestate, că se delature abusurile facute pe basă legilor din 1848, și nae'a de statu se o conduca între marginile desemnate pr'in Diplomă din 20 Octobre 1860.; pr'in urmare Inaltu acela a fostu asemenea chiamat a respectă și drepturile respicate de insusi Maiestatea S'a în pré-gratiosulu seu Rescriptu din 27 Decembrie 1860, concese romanilor banatieni, pentru assecurarea națională și a limbii; - caci acea ce e Diplomă din 20 Octobre 1860, pentru Ungaria, totu aceea e și Rescriptu Imperatescu din 27 Decembrie 1860, pentru fostii romani banatieni, și precum Diplomă, asiă și Rescriptu inca sta în deplină lui valoare.

In legatura cu aceste scirea corespondintelui din „Sür-

găny* că: barbatii de statu se nesuesc în faptă a corespunde pretensiunilor națiunilor fratiesci, precum ni se spune, și sprijonă poternica în caușa restaurandei Metropoliei ortodoxe româneschi, o primim cu recunoscincția.

Natiunea română cu multă bucurie, și placere salută asemenea nesuntie salutari, și e în acceptare magulitória: că barbatii de statu, cu influenția la locurile respective voru conlucră, că cu respectarea Rescriptului din 27 Decembrie 1860 se se aplică barbati qualificati romani, nu numai pentru postulu de Supremu Comite, Administratoru etc. pe acollo unde romanii locuesc desu la-o-lalta, dar' se voru ingriji, că romanii se nu remana ner-presentați la Cancelaria aulica, și se fia mai bine provediuti si pe la Dicasteriele cele-lalte; — tot-o-data sperezu, ca din partea respectiva se vor delatură pedecele obstanti, și se vă demandă, că limb'a română în po-terea Rescriptului Imperatescu decretata, și introdusa de limb'a oficioasa în Comitatulu Carasiu se se rehabiliteze în dreptulu ei de mai nainte.

Olim P . . . . . viciu.

Bucovin'a.

Cernautiu 12 Ianuariu c. n. Dupa „Pres'a“ s'a deschis astăzi la 12 ore deta Bucovinei prin sieful de tiéra contele Amadei, carele a presentat adunarei că Presedinte alu ei pre Dlu Locuitoriu guvernialu cavaleru de Hurmuzachi. Acestea a atinsu în cuventarea s'a folosele, ce resultă pentru Bucovin'a din impeunarea ei cu Austria, precum si bunatatea constituțiunei din Februarie, si a incheiatu cu unu vivatu pentru Austria, Bucovin'a, Imperatulu și ducele, în confedera-tiune ne despartita, — dupa aceea a urmatu unu cuventu în limb'a română.

Principatele române unite.

Cuestiunea monastirilor asia dise inclinate, carea ocupă atata timpu indelungat unele din cele mai eminente spirite ale României, și carea în timpul din urma ajunse a fi cuestiune universală, și-a aflat favoritórea soluție din partea camerei în siedintă din 22 Decembrie tienuta în capital'a României, pronuntându-se intreag'a adunare, afara de unu membru, pentru tienerea colosaleloru venituri ale mentionatelor monastiři pre seama statului.

Dintr'unu articulu insuflitoriu, ce-lu aduce „Românu“ în privintă votului camerei în obiectulu acesta, estrageanu si noi urmatorele:

Bucuresci 24 Decembre c. v. Faptul celu mare, facutu de Adunarea nostra Sambata la 22 Dacembrie, occupă cu dreptu cuvintu, tóte spiritele. Elu a resunat adancu în inimele tuturor Romanilor, și toti serbédia în acestu anu cu fericire aniversarea nașcerii Mântuitorului, avendu credintia, ca faptul d. Sambata, este bun'a vestire și a renascerii României! Si era timpu se ne viia acésta buna vestire. Starea Europei ne ordina imperiosu se damu semn de viația pentru ca mane, candu lumea cea viua va pasi 'nainte, se nu ne ie de morți și se tréca peste noi; ne ordina se manifestau prin fapte ca suntem o națiune autonoma, ca scim ca suntem, și ca suntem otariti se ne mantinemu a nostra autonomy pe tóte caile si cu ori ce modu. Geniul celu bunu al Romaniei, acel-ă care d'atarea ori si atatu de lungu timpu facă, că 'n midilocul celor mai mari fortune si pe candu valurile cele mai infuriate ale oceanului celui mai mare, celui mai infioratoriu, se redicau d'asupra-ne si tota lumea credea ca s'a sfarsitul de noi, se esimu d'odata d'asupra printro saltare nationale si 'n locu d'a ne afundă se ne luamu unu nou sboru spre viélia; geniul celu bunu alu României care 'n ocasiunele cele mari facă se se stergă tóte interesele individuali si chiaru cele de partite, tóte antipatiele, si chiaru tóte urele, că astfelu uniti se putem invinge ori ce furia si ori ce lovire, facă si acumă, candu mai nimine nu speră, se péra tóte partitele si se nu mai fia de catu un'a singura, reprezentatiunea națiunala, servindu toti, ca unu singuru si adeverat preotu la altariul Patriei; si plantandu în midilocul seu, cu taria cea ne'nvinsa ce da unitatea, drapelul autonomiei nostra. In desiertu, inimicii nostrii de totu felulu, puternici sau „gibaci“, au intrebuintat tóte midilócele pentru a trunchia națiunea in mai multe partite si provincie, ei au vedutu de cate-va ori, si 'n sfarsitul astăzii eri, ca tocmai candu erau sicuri ea divisiunea, trunchia-re, era atatu de mare, in catu parea ca nici o putere ome-

nescă nu va mai puté aduce, nu o unitate, datu nici chiaru o majoritate in Adunarea actuale si pentru nici o partita, o singura suflare a națiunii, suflare morale, si nesimtita de profani, adă, si 'n tr'o elipsă tóte partitele se contopira in na-țiune si astfelu se radicea d'odata, in fată lunii intrege, România, un'a si nedesparțita, care pută se dica suntu si voiescu! —

Si candu România mai dice din non in unanimitate suntu si voiescu, mai poate speră cineva ca gibaci' si chiaru puterea materiale va mai puté s'o 'nvinga! Atunci se spere furnică de suptu piciorulu Leului ca va puté se-lu restórne, se spere plevusie' a ea urecanduse pe spatele Chitului ilu va puté afund'a! Nu, România au vedintu, au intielesu si s'a afirmatu din nou in siedintă Adunarii de la 22 Decembrie, si suntemu in dreptu a crede nu numai ca suflarile cele corupte nu-i voru mai puté divisă pana nu-si voru implini pana 'n capetu datoria, ci inca ca unirea si unanimitatea voru fi si mai mari pentru faptele si mai mari ce voru veni neaparat la ordinea zilei la redeschiderea Adunarii.

Ministeriul aptuale a avut curagiul se declare ca, daca adunarea va dă votul ce se propunea, elu nu-lu va puté pune in lucrare, caci crede ca se compromite cestiunea monastirilor dise inclinate Adunarea a respunsu ministrului cea-ce este in inimă si mintea națiunii intrege si a votat in unanimitate cumu aru si votat si națiunea intéga. . . . .

Este de prisosu a mai aretă astăzi insemetatea acestui votu, caci credem ca toti o'ntielegu, ba inca ca toti voru dice ca elu a respunsu la un'a din cele mai unanime cereri ale națiunii, si prin urmare sfîrsitul pentru astăzi strigandu: traiésca națiunea, traiésca Adunarea nostra, pe catu va merge 'nainte pe calea cea mare pe care a intrat!

„Lloydului pestanu“ se scrie din Bucuresci cu dat'a 27 Decembrie:

Comisiunile asentatore austriace își incep activitatea in 2 Ian. c. n. 1863 in Bucuresei, Iasi si in Ruscineu, si si o voru fini cu sfersitul lui Ianuariu. Spre sfersitul acestă consulatulu generalu austriacu de aici a facutu cunoscutu, ca Maiestatea Sa, prin decisiunea dtto Schönbrun 17 Novembre 1862, s'a induratu prea gratiosu a dă ertare de pedepse tuturor acelor transilvaneni obligați la militia, carii s'a retrăsă prin fuga dela inrolarea in armata, fara privire la timpul in care au fugit precum si fara privire la destoinici'a loru trupeasca de a servi la militia, deaca aceia nu a fugit pentru de a scapă de cercetarea judecatoreasca, pentru vreo crima ori delictu, si deaca pana la finea lui Ianuariu 1863 se voru infacișa de buna voia spre a-si implini detorint'a servitului in militia. —

Franci'a.

In 13 Ianuariu c. n. a deschis Imperatulu Francesiloru sesiunea senatului si a corpului legislativu. Cuventarea ce se căi de pre tronu cu aceasta ocasiune serbatoresca, cu privire la politică esterna este, din cate a tienutu Imperatulu, cea mai fora de colore. Precandu cuventarile Imperatului la deschiderea camerelor in tempu trecutu difereau de cuventarile de tronu ale altoru suverani constitutionali prin acea imprejurare, ca aruncau o lumina mai multu séu mai pu-cinu batatóre la ochi, aaupra situatiunei, deschideau perspective in viitoru, si inlesneau preceperea tendintielor regimului napoleonicu, de astădata se occupa numai si numai cu rezultatele politicei, pe care o au aprobatu si ratificatu camerile si cu deosebire corpulu legislativu pre tempu periodului de 5 ani alu siedintelorloru lor, cu ascultarea si supunerea cea mai loiala. Cu buna seama imperatulu tienu, fatia cu alegările ce stau inainte pentru corpulu legislativu, de nepotrivitul scopului, a se angagea pre viitoru. Elu vrea sa-si tienă man'a libera si sa nu preocupe prin vorbele sale nici Franci'a nici Europa. —

Dupa o depesia telegrafica cuventarea de tronu se incepe cu o espunere a politicei externe in periodulu de 5 ani. Pasajul in privintă Italiei este urmatoriul: Armele noastre au defendat neuternarea Italiei, fara de a sta in legatura cu revolutiunea, luanduse afara campulu de resbelu, fara de a strică relatiunile cele bune intre noi si inimicul nostru de o-dinioara, fara de a parasi pre santulu parinte, pre carele alu aperă ne obliga onoarea nostra si legaturele de mai nainte. Atinge mai incolu in cuvantare, ca mortirea cea silita a activității demna de grija si stare intr'ajutoriu, de aceea se va

cere creditu. Inceatarea resboiului americanu s'a amenatu, prin neinterventuinea puterilor celor mari maritime, pre unu timpu mai favorabilu. Cuventarea incheia cu provocarea deputatilor, ca sa aduca institutiunile la mai mare perfectiune, si intorcandu-se acasa sa conlucre spre alegerea astorul feliu de barbati in camer'a deputatilor, precum suntu cei de acumă.

Cuventarea de anulu nou a Papei inca facu mare sensatiune. Diariul „des Debats“ accentueaza locul, unde se plange Pap'a, ca nu-i este cu putintia sa binecuvinte pre inimici si dice, ca nu evangeli'a e carea opresce asia ceva. „Temps.“ observă, ca Pap'a comite erore, candu dice, ca inimicilor lui voru, ca Rom'a sa incete d'a mai fi scaunul Locutitorului lui Christosu. Observa mai incolo ca amicile Italiei nici odata nu aru fi pusu la intrebare dreptulu santului scaunu, de a resiede in Rom'a. In Parisu a făcutu sensatiune, ca „Monitoriul“ a reprobusu in colonele sale locul din cuventarea Papei, unde Italia se numesce „nu sciu ce regatu“. Consululu italianu D-lu Nigr'a voiá sa reclameze, daru in fine s'a lasatu.

Grecia. Dupa o depesia telegrafica din 3 Ian. c. n. in Aten'a sa se fi facutu doua demonstratiuni la L. Elliot cu scopu de a primi principale Alfredu alegerea; in mercurea trecuta se tienu a doua siedintia a adunarei nationale. La esaminarea mandatelor de alegere, se vediura multe alegeri ilegale. In Provincii suntu furtisiagurile din dî in dî totu mai dese. . . . Totu in aceiasi dî primira Scarlett si Elliot neintreruptu deputatiuni. Alfredu seu Republic'a suntu devisa prin care voiescu a'si castigá ascultare. Se pregatesc o adresa de femei catra regin'a Victori'a. Scirile din Provincii suntu liniscite, numai in Mani'a se afla poporul in ferbere. Spre urmarirea unui Piratu ce se arata in Archipelag, si carele a despoiatu mai multe nai neguiaresci, s'a tramsu din partea regimului o corabie de resbelu. Corpulu oficirilor se declară că voiesce a aperă adunarea nationala in contr'a ori carui atacu. Numarul deputatilor a fostu eri implitu. —

Colonelulu Artemis Michos este denumitu de Inspectoru generalu alu armatei, Maiorulu Zimbrakakis de comandante alu cetatei. La Patras s'a aprinsu o fabrica, si directorulu aceleiasi fu omorit; in Lami'a inca s'a intemplatu unu omoru. Scirea ca Bulgaris aru fi incheiatu tractate cu Svedi'a, spre a oferi corón'a Principelui Oscaru, sa fia lipsit u de a deveru.

On. Secretariatu alu Asociatiunei transilvane etc. ne comunica spre publicare, ca

la fondulu

Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu a mai incursu in lunile Novembre si Decembre contribuiru dela urmatorii Domni:

(Incheiare).

b) Dela benefactorii din Comun'a Dirste si anume: Tom'a Bârsanu Parochu 1 f. Stefan Popescu 40 x. Tom'a Morchesiu 20 x. Tom'a Mesiota 20 x. Hristea Morchesiu 20 x. Nicolau Mosia 20 x. Ioan Morcasius junior 1 f. Ioan Bodjanu 10 x. Georgie Moldoveanu 30 x. Bucuru Siubeiu 20 x. Stoic'a Morcasius 20 x. Petru Borosiu 40 x. Ioane Secelianu 10 x. Stefanu Fugaci 15 x. Iosefu Secelianu 10 x. Iancu Barsanu 20 x. Anastasiu Barsanu 20 x. Iuon Munteanu 10 x. Teodoru I. Morcasius 10 x. Georgie Mesiota senior 40 x. Georgie Mesiota junior 20 x. Radu Mosia 10 x. Constantin Barsanu 10 x. Dumitru Secelianu 10 x. Dumitru Niacsu 10 x. Ioan Olteanu 10 x. Andreiu Barsanu 20 x. Sum'a 6 f. 65 x.

1. D-lu V. Protopopu dein Borsia Alimpie Barboloviciu tramite 10 f v. a. ca tacsa anuala pre 1863 pentru DSa, si pentru Protopopulu Gherlei Sim Bocsia.

2 Prein D. Protopopu dein Bai'a mare Theodoru Szabo s'a tramesu 15 f. v. a. si anume:

Dela D. Ioan Stanu prot. District. Somesiu 10 f. Dela D. Ioan Tom'a preotu in Borhidu 1 f. Dela D. Ciriacu Barbulu preotulu Bicaului de padure 1 f. Dela D. Gregorie Fasi preotu in Valasutu 1 f. Dela D. Georgie Maniu Protopopulu Seinului pentru diploma de m. ord. 1 f. Sum'a 15 f. v. a.

3) Prein D. Adm. Protopopescu a Me dia siului Dionisie Chendi s'a tramesu 13 f. v. a., si anume:

Dela Domni'a Sa, tacsa de membru ordinariu pre anulu 1862 si 1863 in suma 10 f. Dela Comun'a Bertanu 1 f. Dela Comun'a Seic'a mare 1 f. Dela Comuna Brateiu 1 f. Sum. 13 f.

4) Prein D. Parochu dela Satulu Poiana Sarata Ioane Baioiu s'a tramesu 18 f. 60 x. v. a. si anume:

Dela DSa tacsa anuala de 5 f. Georgiu Popu Notariu 2f. Ioan Crinetea Jude 1 f. Constantin Dimianu 1 f. Emilianu Oloianosi seau Romanu 1 f. Silivestru Dregani 1 f. Luca Veritanu 1 f. Dumitru Ciurea 50 x. Nicolae Negoescu 40 x. George Scrisu 40 x. Dumitru Lazaru 40 x. Chiriacu Nestor 40 x. Ioan Angene 40 x. Ioan Tatariu 40 x. Georgie Olteanu 40 x. Bucuru Caciuloiu 40 x. Bartolomeiu Boholtianu 40 x. Nicolae Spenu 40 x. Constantin Ciurea 40 x. Nicolae Papucu 40 x. Vasilie Berledianu 50 x. Nicolae Negoescu 40 x. dela alti crestini 40 x. Sum'a 18 f. 60 x. v. a.

Prein D-lu Consiliariu de finantia Manu s'a primitu dela Protopopulu Vasilie Piposiu 5 f. tacsa anuale pre 1863 si 1 f. pentru diploma — 6 f. v. a.

Prein D-lu Colectoriu din Blasius Ioane Antoneli, s'a tramesu la fondulu Asociatiunei tacsele anuale pre 1863 in suma 162 f. v. a. dela urmatorii DD.

Dela D. Bas. Ratiu Prepositu 10 f. Constantin Alutanu Canonico 10 f. Timoteiu Cipariu Canonico 10 f. Constantin Papafalvi Canonico 10 f. Ioane Negruitiu Canonico 5 f. Ioane Chirila Canonico 5 f. Antoniu Vestemianu Canonico 5 f. Ladislau Popu magistru de posta 10 f. Vasiliu Popescu Profesoru 5 f. Teodoru Deacu V. rectoriu 5 f. Simeonu Popu Mathei Cancelistu 5 f. Michale Gramma Jude 5 f. Nicolau Tipografu 5 f. Petru Gramma cetatienu 5 f. Gregoriu Pongratius negotiatoriu 5 f. Georgiu Ratiu Teologu absolutu 5 f. Atanasius Mesarosiu Prot. in Venisiór'a 5 f. Ioane Antoneli prof. 5 f. Dr. Ioane Bobu profes. 5 f. Nicolau Solomonu Prof. membru nou 5 f. Stefanu Manfi Notariu Consist. membru nou pre 1863 5 f. Michale Tipografu membru nou pre 1863 5 f. Demetriu Imandi cetatienu 1 f. Georgiu Popa inspectoru dominale 10 f. Nicolau Rusanu economu in Sancelu 5 f. Zaharia Branu 5 f. ca tacsa si 1 f. pentru diploma 6 f. Alesandru Neagoe rationistu 5 f. Sum'a 162 f. v. a.

Gregoriu Temesvari Capelanu de Carantine a tramesu tacsa a pre a. 1863 in suma 5 f. v. a.

Prein D-lu Colectoriu dela Muresiu-Osiorhein Iosefu Fülep s'a tramesu 15 f. v. a. ca tacse pre an. 1863 si anume :

Dela D. Georgie Romanu Asesoriu la Tabla regia 5 f. Nicolae Gaetanu Cons. Trib. crim. 5 f. Georgie Tabacariu Cancelistu 5 f. Sum'a 15 f.

Prein D-lu Dr. P. Vasiciu, dela Senatoriulu Andreiu Vasiciu dein Versietiu tacsa pre anulu 1863 5 f. v. a.

Nr. 66—3

Insciintiare.

Din talcuirea istorica-literara a cartilor N. T. in limb'a romanescă de Vasilie Ivanoviciu, c. r. profesoru alu studiului besericescu alu N. T. la institutulu teologicu in Cernautiu a esită la lumina prin tipariu pan'acum cinci tomuri in 138 de côle, cuprindiendo lamurirea sant. evangelii si a faptelelor Apostolilor, si se poate capeta prin libreri'a D-lui Enricu Pardini in Cernautiu (Bucovina), si in Sibiu prin libriulu S. Filtsch.

Pretiulu unui exemplariu alu celor cinci tomuri este 14 fiorini val. austr. seu 100 lei moldovenesci.

Pretiulu singuritelor tomuri este urmatoriulu, si anume talcuirea s. evang. de Mateiu

"	Marciu	1	"	42
"	Luca	2	"	80
"	Ioane	3	"	57
	faptele Apostolilor	4	"	50

Autorulu prin aplicarea sciintielor biblice s'a sirguitu pre cititorii sei a-i stramută in véculu apostolicescu si asiá ale face cu putintia si a le inlesni temeinic'a intielegere a scripturi. Asemenea opu, care ar' respunde starii de facia a teologiei sistematice, pan'acuma nu se afla in limb'a romanescă